

การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน
Educational Institution Development according
to PMQA of Special Education Center of Lamphun Province

วินัย ขนาดขจี

ธีระภัทร ประสมสุข, สติธิชัย มุลเขียน, พงษ์ไทย บัววัด

Winai kanadkajee,

Teerapat Prasomsuk, Sittichai Mulkhien, Pongthai Buawat

มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

North-Chiangmai University

Corresponding Author E-mail: Winaikanadkajee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน 3) เพื่อตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การนำองค์กร การวางแผน ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ ผลลัพธ์การดำเนินการ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ตามลำดับ

2) แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน คือผู้บริหารควรสร้างความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันการคิดค้น

ระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ควรวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติ ควรให้โอกาสกับผู้มีส่วนได้เสีย มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ควรมีการสื่อสารภายในด้วยเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถจัดการแก้ปัญหาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ควรนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ควรวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษา

3) การตรวจสอบแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ: การพัฒนาสถานศึกษา, PMQA, ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

Abstract

The research article has three objectives as follows: 1) To study the current status of educational development in accordance with the PMQA approach at the Special Education Center in Lamphun province. 2) To investigate the guidelines for developing educational institutions based on the PMQA approach implemented at the Special Education Center in Lamphun province. 3) To examine the implementation of the PMQA approach in educational institutions, specifically focusing on the Special Education Center in Lamphun province.

Research result found that 1) The overall condition of Educational Institution Development according to PMQA of Special Education Center of Province is at high level. Also, while considering each part, all of them are high by descending order as follow; Organization leading, Strategic planning, Placing importance on clients and stakeholders, Human resource orientation, Process management, Operational result, Measurement, Analysis, and Knowledge management consecutively.

2) Methods of Educational Institution Development according to PMQA of Special Education Center of Lamphun Province are as follow.

Administrators should create consistency in accordance with working system invention and administrative technics for an operation toward vision. They should analyze both internal and external factors then use them for operational plan arrangement. They should let stakeholders to have chance to proceed the hearing. There should be a promptly internally technological communication. They should promote personnel to have ability to quickly manage the learning problem solving. They should use a new technology, as well as analyze both strength and opportunity of the organizational leading of theirs in every academic year end.

3) Examining on promoting methods of Educational Institution Development according to PMQA of Special Education Center of Lamphun Province found that the overall correctness, suitability, probability, and utility are 100 percent.

Keywords: Educational Institution Development, PMQA, Special Education Center of Lamphun Province

บทนำ

การบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบันนั้น เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงาน โดยหน่วยงานจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้อย่างมีศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ที่ผ่านมาการบริหารภาครัฐแนวใหม่ล้วนแล้วแต่เป็นการบริหารเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งมิได้เป็นการบริหารงานในภาพรวมทั้งองค์กร

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector management Quality Award : PMQA) เป็นการนำเอากรอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 รวมทั้งกับเขียนและแนวคิดของการให้รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกามาพัฒนาเป็นเกณฑ์

เพื่อนำไปส่งเสริมหน่วยงานราชการใช้ในการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาระบบราชการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน โดยส่วนราชการต้องทำการประเมินตนเองเพื่อหาจุดแข็ง และโอกาสในการปรับปรุงองค์กร ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นการจัดระบบการบริหารภายในองค์กรให้มีความเหมาะสม ปรับระบบการจัดการให้คล่องตัวขึ้นทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและบริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเป้าประสงค์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งมีหน้าที่วางกรอบแนวทางการดำเนินงานทั่วไป ให้ส่วนราชการปฏิบัติ ได้เสนอให้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ ซึ่งข้อเสนอได้รับความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ให้นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มาใช้เป็นเครื่องมือการประเมินผลองค์กร และพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน รวมทั้งสามารถยกระดับคุณภาพมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานภาครัฐสู่ระดับมาตรฐานสากล

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นไปเพื่อมุ่งพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีระบบที่ดี อันจะทำให้เกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีความเป็นมาตรฐานโดยใช้กรอบการประเมินองค์กรด้วยตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐอันประกอบด้วยคำถาม 90 ข้อ ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการนำองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์การดำเนินการ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้วางเส้นทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีรูปแบบและวิธีการดำเนินการที่แยกกันอย่างชัดเจนเป็น 2 แนวทางกล่าวคือ แนวทางที่หนึ่ง เรียกว่า “การปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการ” เป็นแนวทางที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐใช้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาประเมินตนเองในแต่ละปี ซึ่งจะทำให้ทราบจุดแข็ง และโอกาสในการปรับปรุงเพื่อนำทั้งจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุงดังกล่าวมาวิเคราะห์และจัดทำแผนปรับปรุงองค์การให้สอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์และทิศทางการดำเนินงาน ซึ่งจะมีผลทำให้หน่วยงานของรัฐสามารถยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประเมินความสำเร็จของการปรับปรุงองค์การในทุกๆ ด้านโดยนำมาเทียบกับเกณฑ์ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นวงจรการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและหากหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการอย่างจริงจังจะทำให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องและกลายเป็นวัฒนธรรมการทำงานของระบบราชการไทยในที่สุด แนวทางที่สอง เรียกว่า “การมุ่งสร้างวัดคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ” ซึ่งถือว่าเป็นภาคสมัครใจที่เมื่อหน่วยงานของรัฐได้มุ่งมั่นปรับปรุงองค์การอย่างต่อเนื่องจนมีความพร้อมและสามารถยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการเทียบเท่ามาตรฐานสากลแล้ว ก็สามารถเข้าสู่กระบวนการประเมินเพื่อขอรับรางวัล ถ้าหน่วยงานใดมีความพร้อมและมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องก็จะมีโอกาสได้รับรางวัล Public Sector Management Quality Award (PMQA) ได้ในอนาคต

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ระบบราชการปรับปรุงประสิทธิภาพและยกระดับขีดความสามารถการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจและประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นกับประชาชนคนไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ดำเนินการภายใต้ความคิดความเชื่อที่ว่า “ผลลัพธ์ที่ดีและยั่งยืน” จะต้องขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีในทุกๆ ด้าน ผ่านกระบวนการมาตรฐานระดับสากลที่เรียกว่า “เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ” หรือ PMQA (Public Sector Management Quality Award) อันเป็นกรอบแนวทางเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเป็นการนำหลักเกณฑ์และแนวคิดของรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย และการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 รวมทั้ง การประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเพื่อให้มีความเหมาะสมตามบริบทของภาคราชการไทย โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐใช้เป็นกรอบในการประเมินองค์การด้วยตนเอง และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการองค์การ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานภาครัฐไปสู่มาตรฐานสากล

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

มีบทบาทหน้าที่จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมเด็กพิเศษ ตั้งแต่อายุ 3 - 18 ปี ตลอดจนพัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กพิเศษ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อ ให้บริการฟื้นฟูสภาพเด็กพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษในจังหวัดลำพูน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ม.ป.ป.)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนั้น การศึกษาการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นแนวทางที่จะได้ศึกษาถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งเน้นให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของส่วนราชการต่างๆได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน
3. เพื่อตรวจสอบแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูนเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

แนวทางการศึกษาวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 50 คน ปีการศึกษา 2564

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน และครูผู้สอน ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวทางการส่งเสริมการพัฒนสถานศึกษาตาม แนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Samplin)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารแนวความคิดทฤษฎี และผลงานวิจัย เพื่อนำมาประยุกต์ ให้เหมาะสมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จำนวน 7 หมวด ได้แก่

- (1) หมวดที่ 1 การนำองค์กร มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- (2) หมวดที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- (3) หมวดที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย มีข้อคำถาม 4 ข้อ
- (4) หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- (5) หมวดที่ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล มีข้อคำถาม 8 ข้อ
- (6) หมวดที่ 6 การจัดการกระบวนการ มีข้อคำถาม 3 ข้อ
- (7) หมวดที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

มีข้อคำถาม 5 ข้อ

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 99-100) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นแบบเขียนเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

แบบตรวจสอบแนวทางส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบเขียนเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบตรวจสอบแนวทางการพัฒนาศักยภาพตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบโดยสอบถามความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

2) การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม

(1) แบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

(2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนี

ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

(3) นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9099

(4) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 50 คน

ขั้นที่ 2 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดของแบบสอบถามที่นำไปเก็บข้อมูลของ ประชากร

ตอนที่ 2 พิจารณาค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดของแต่ละด้านจากข้อคำถาม

ตอนที่ 3 นำประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมากำหนดกรอบของการสัมภาษณ์

(1) นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

(2) จัดทำแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์การศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คนรวมจำนวน 6 คน

ขั้นที่ 3 นำแนวทางการพัฒนาศูนย์การศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูนไปตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ขออนุญาตจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ที่จะทำการวิจัย เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ดำเนินการส่งแบบสอบถามการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3) ประสานขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เพื่อนำแบบสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน ตัวแทนองค์กรปกครองท้องถิ่น 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้สอน 1 คน รวมจำนวน 6 คน

4) ประสานขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เพื่อนำแบบประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา

5) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้จะประมวลผลในการหาค่า การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาทั้งหมด 50 คน ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 50 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมแล้ว พบว่า

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หมวด 1 การนำองค์กร รองลงมา คือ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และหมวด 3 การให้

ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

หมวด 1 การนำองค์กร ผู้บริหารควรสร้างความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันการคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ และเมื่อเกิดปัญหาในการนำองค์กรขึ้น ผู้บริหารควรดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ผู้บริหารควรวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่สำคัญและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ และแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้บริหารควรเข้าถึง เข้าใจ และให้โอกาสกับผู้มีส่วนได้เสียมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียโดยเลือกใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นใน รูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารภายในด้วยเทคโนโลยีที่รวดเร็วทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนการนำข้อมูลสู่การใช้ให้ประโยชน์ต่อองค์กร

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถจัดการแก้ปัญหาเรียนรู้ได้ อย่างรวดเร็ว มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และที่สำคัญจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งคือการบริหารจัดการ ทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นวิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันยุคเศรษฐกิจ องค์ความรู้โดยการให้ความสำคัญกับการบริหารคน

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ เห็นว่าสถานศึกษาควรมีการการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ สำหรับการแลกเปลี่ยนสารสนเทศกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ การสื่อสารกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ผู้บริหารควรดำเนินการแก้ไขปัญหและอุปสรรคของกระบวนการบริหารจัดการด้วยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการกระบวนการที่ชัดเจน

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ผู้บริหารควรวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงต่อไป อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์

เปลี่ยนที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน พบว่า โดยรวมคิดเป็น ร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าร้อยละ 100 ทั้ง 7 ด้าน

อภิปรายผล

1. สภาพการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ให้ความสำคัญและมีความร่วมมือกันเป็นอย่างดีต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหารใช้หลักการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เสนอความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยการนำระบบคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เป็นแบบแผนในการดำเนินงาน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หมวด 1 การนำองค์กร รองลงมา คือ หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ และหมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ แสงวี (สันติ แสงวี, 2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยรวมทั้ง 7 หมวด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด พบว่า หมวดที่ 1 การนำองค์กร และหมวดที่ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ หมวดที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหมวดที่ 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดเป็นเพราะ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูนคือการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ชัดเจน ครอบคลุมในเรื่องพันธกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และปัญหาในการนำองค์กร และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ หรือผลกระทบต่อสังคมจึงส่งผลให้การดำเนินการของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเริญ รัตนบุรี (จำเริญ รัตนบุรี, 2557) ได้ศึกษาเรื่อง การ

บริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า หมวด 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูนได้มีการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่สำคัญและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สำคัญมีการสื่อสารแผนงานกับผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าในบทบาทที่ต้องปฏิบัติ และชี้แจงให้บุคลากรรับทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตลอดจนระบบในการกำกับติดตาม และตอบสนองอย่างถูกต้อง รวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ แสงวี (สันติ แสงวี, 2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน เข้าใจและให้ความสำคัญถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอแล้วนำปัญหา อุปสรรค นำมาแก้ปัญหา และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียโดยเลือกใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นใน รูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมีวิธีการติดตามรับฟังและเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ และความต้องการที่ เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอสอดคล้องกับการวิจัยของ จำเริญ รัตนบุรี (จำเริญ รัตนบุรี, 2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียน มาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล หมวด 3 ผลลัพธ์การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก

ในส่วนของ หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่าการควรวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดลำพูนยังไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบุคลากรยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านผลลัพธ์การดำเนินการ และการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนที่เกิดขึ้น อาจทำให้เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน จึงส่งผลให้สภาพการพัฒนาศาสนศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน หมวดที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 7 หมวด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศกร วัฒนบุตร (บุศกร วัฒนบุตร , 2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินสัมฤทธิ์ผลคุณภาพการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) พบว่าการประเมินสัมฤทธิ์ผลคุณภาพการบริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางส่งเสริมการพัฒนาศาสนศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาศาสนศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน คือ ผู้บริหารควรสร้างความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันการคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ควรวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติ ควรให้โอกาสกับผู้มีส่วนได้เสีย มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ควรมีการสื่อสารภายในด้วยเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถจัดการแก้ปัญหาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ควรนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ควรวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษา **เป็นเพราะว่า** ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งหลักการในการ ทำงานและการประพฤติตน เพื่อสร้างศรัทธาให้กับบุคลากรใช้เป็นแบบอย่าง เมื่อเกิดปัญหาในการนำองค์กรขึ้น มีการดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกจากนั้น มีสภาพแวดล้อม การคาดการณ์ การเปรียบเทียบ เพื่อกำหนดแผนและเป้าหมายการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่สำคัญและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีความเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังของของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเลือกใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นใน รูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม อีกทั้งยังมีการสื่อสารภายในด้วยเทคโนโลยีที่รวดเร็วทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ใช้ฐานข้อมูลที่ทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วในการช่วยจัดการความรู้ของข้อมูลสารสนเทศ

การอัปเดตข้อมูลสารสนเทศการจัดการความรู้ให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนั้นมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถจัดการแก้ปัญหาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่นำไปสู่ การให้รางวัล สิ่งจูงใจ การยกย่องชมเชย การสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ สำหรับการแลกเปลี่ยนสารสนเทศกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ การสื่อสารกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา และผู้บริหารดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารจัดการด้วยหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงต่อไป ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผล และวางแผนปรับปรุงองค์กรในปีต่อไป มีการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จำเริญ รัตนบุรี (จำเริญ รัตนบุรี, 2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า หมวด 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แนวทางการนำองค์กร คือผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งหลักการในการ ทำงานและการประพฤติตนเพื่อสร้างศรัทธาให้กับบุคลากรใช้เป็นแบบอย่าง เมื่อเกิดปัญหาในการนำองค์กรขึ้น มีการดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ แสงวี (สันติ แสงวี, 2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก แนวทาง การวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ คือ ควรมีสภาพแวดล้อม การคาดการณ์ การเปรียบเทียบ เพื่อกำหนดแผนและเป้าหมายการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่สำคัญและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับการวิจัยของ จำเริญ รัตนบุรี (จำเริญ รัตนบุรี, 2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า สภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล หมวด 3 ผลลัพธ์การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก แนวทาง คือ ควรมีความเข้าใจถึงความต้องการและความคาด

หวังของของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเลือกใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศกร วัฒนบุตร (จำเริญ รัตนบุรี, 2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินสัมฤทธิผลคุณภาพการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) พบว่าการประเมินสัมฤทธิผลคุณภาพการบริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) อยู่ในระดับปานกลาง แนวทาง คือ ควร มีการประเมินผล และวางแผนปรับปรุงองค์กรในปีต่อไป มีการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน คือ ผู้บริหารควรสร้างความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันการคิดค้นระบบงานและเทคนิคบริหารเพื่อใช้ในปฏิบัติงานมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ควรวิเคราะห์ปัจจัยทั้งภายในและภายนอก มาใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติ ควรให้โอกาสกับผู้มีส่วนได้เสีย มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ควรมีการสื่อสารภายในด้วยเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถจัดการแก้ปัญหาเรียนรู้ได้ อย่างรวดเร็ว ควรนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ควรวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาสในการนำองค์กรของตนเองทุกสิ้นปีการศึกษา

สรุป

การพัฒนาสถานศึกษาตามแนว PMQA ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน หมายถึง กรอบการประเมินองค์การด้วยตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐโดยมองภาพองค์รวมทั้ง 7 หมวดเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล ประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และ ผลลัพธ์การดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ หมวด 1 การนำองค์กร รองลงมา คือ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ และหมวด 3 การให้

ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

บรรณานุกรม

- จำเริญ รัตนบุรี. (2557). การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียน **มาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12**. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). **เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ.2558**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
- ชไมพร เทือกสุบรรณ.(2553). ประสิทธิผลของการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกรมที่ดิน : กรณีการนำตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาปฏิบัติ. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารจัดการสาธารณะ**. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พิรส บุญชุม.(2552). ปัจจัยแนวทางแก้ไขการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 เชียงใหม่. **การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ภักดี เหมทานนท์. (2559). การบริหารงานวิชาการตามแนวทาง PMQA โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงจังหวัดนครศรีธรรมราช. **รายงานการศึกษาส่วนบุคคล**. หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- รุ่งลาวัลย์ จันทรัตน. (2556). กลยุทธ์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือตอนบน. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 15(3).
- สันติ แสงวี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 6(7).

บุศกร วัฒนบุตร. (2554). การประเมินสัมฤทธิ์ผลคุณภาพการบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย